

2.vydanie XV.
december 2018

Redakcia školského časopisu *Gymploviny*
Gymnázium J.B.Magina
Beňovského 358/100 922 03 Vrbové

Šéfredaktor: Matej Raab

Grafická úprava: Lucia Hadárová

Ilustrátori: Ivana Balcírová, Bibiana Praženková

Pedagogický dozor: Mgr. Iveta Reháková, Ing. Anastázia Kršňáková

Jazyková korektúra: Mgr Iveta Reháková, Mgr Hana Puváková

Redakčná rada

Beáta Macejková

Ján Mihálik

Adam Kinzel

Na úvod...

Vážení čitatelia!

Každý nový školský rok znamená niečo nové – noví priatelia, nové predmety, nové problémy, haldy nového učiva... Ani sme nevedeli, kam skôr skočiť, a už sa blížia Vianočné prázdniny. Aj týždeň pred nimi máme stále dosť vecí, za ktorými sa môžeme naháňať. Ale ktoré z nich sú dôležité?

Známy francúzsky filozof René Descartes raz povedal: „Dal by som všetko, čo viem, za polovicu toho, čo neviem.“ Môže to znieť veľmi intelektuálne, ale hlavná myšlienka je veľmi jednoduchá – okolo nás sa nachádza množstvo informácií, ktoré sme ešte nestihli uchopiť a spracovať. A čo sa týka mňa – často som lenivá nielen vedomosť uchopiť, ale aj natiahnuť ruku. V dnešnej dobe mnohí z nás zažívajú pretlak a stres, ktoré vzbudzujú nechúť k vzdelávaniu. A teraz prichádzajú Vianoce, titulované aj ako sviatky pokoja. Snažme sa na to popri našom učení a odškrtávaní, pre koho už máme darček, nezabudnúť.

Strávme čas s rodinou, napchajme sa medovníkmi a vypustíme z hlavy, že nás po prázdninách čaká dvadsať písomiiek. Aspoň na chvíľu.

V živote je dôležitá rovnováha. Vedia to fyzici, vedia to akrobati a tuší to každý z nás. Preto sa pokúsme vyvážiť prácu a oddych, čas pre seba a čas s rodinou. Načerpajme sily, aby sme boli po prázdninách pripravení ustáť vír povinností.

*Príjemné prežitie sviatkov želá
Beáta Macejková*

Netradičná imatrikulácia žiakov 1. ročníka Gymnázia J.B. Magina vo Vrbovom

11. október 2018 bol na gymnáziu J.B. Magina vo Vrbovom rušný. Tento deň sa niesol v znamení imatrikulácií nových žiakov gymnázia – prvákov. Už doobeda študenti aj učitelia behali sem a tam – preto aby imatrikulácie a aj nasledovný ples vyšli čo najlepšie.

O 18:00 sme začali s programom imatrikulácií – celá akcia sa niesla v štýle „Las Vegas Kasíno“, takže celá aula bola v tomto štýle aj vyzdobená. Stredom auly sa tiahol červený koberec a strop miestnosti tvorili balóny – veľa balónov. Prvú scénu predviedli tretiaci, išlo o scénu odohrávajúcu sa v kasíne, kde spolu hrali ľudia z mnohých kútov sveta. Tretiaci pokračovali tancom a za nimi nasledovali prváci, ktorých scény boli zaradené do takzvanej súťaže „Las Vegas Talent Show“.

Ako prvá vystúpila 1.BA so svojou scénkou, ktorá bola zložená z rôznych vystúpení – predviedli sa športovci, dievčatá s cupsongom, dve tanečné čísla – moderné a folklórne – a zakončili to rapovým vystúpením.

Ďalej sa predstavila 1.A so scénkou o hráčovi hazardných hier, ktorý sa stal závislým. Jeho svedomie sa nedokázalo rozhodnúť, či konať správne, a odísť z kasína, alebo riskovať, a pokračovať v hraní na výherných automatoch. Nakoniec sa zvrhla vojna medzi dobrom a zlom – ktorá skončila nerozhodne.

Nasledovali výzvy od tretiaikov. Vytvoriť „živý vejár“ zo 7 ľudí, prejsť sa po „červenom koberci“ plnom lega a iné. Možno by sa to zdalo ako hračka. Ale nie je. Prváci sa potrápili ale nakoniec to všetci zvládli na výbornú.

Po ukončení Talent Show, ktorú vyhrala 1.A, nasledovalo oficiálne pasovanie za prvákov. Všetci boli pani riaditeľkou pasovaní za oficiálnych žiakov gymnázia a dostali pamätníček.

Nasledoval ples. Akcia, ktorá bola zameraná nielen na prvákov, ale aj na starších. O asi 20:00 sa ples začal príhovorom pani riaditeľky a predsedu Žiackej Školskej Rady. Dvaja šikovní prváci slávnostne otvorili tanečný parket valčíkom. Po chvíli už bola aula plná tancujúcich párov. Počas plesu sa vystriedalo mnoho rôznych žánrov hudby – od ľudovej až po tie najpopulárnejšie hity súčasnosti. Bavili sa ako študenti tak aj učitelia. Všetci energicky tancovali, zabávali sa a išli spokojní, naplnení nezabudnuteľnými zážitkami, domov.

Autor: Adam Kinzel, 1.BA, predseda Žiackej školskej rady pri Gymnáziu J.B. Magina

Ako sa efektívne učiť?

Ako na to?

Vedomosti sú prostriedkom k sebarealizácii, úspechu a nakoniec aj ku šťastiu. Vďaka novým vedomostiam si schopný urobiť veci, ktoré si predtým urobiť nevedel. Cieľom vzdelania nie sú preto iba samotné vedomosti, ale hlavne tvoja činnosť. Úlohu, ktorá sa ti javila ako neuskutočniteľná a nadľudsky komplikovaná, zrazu dokážeš vyriešiť a zrealizovať s ľahkosťou...

Je preto veľmi dôležité, aby si vedel získať nové vedomosti efektívne, jednoducho a bez nákladov.

Ponúkame zopár tipov ako na to:

Čo najviac funguje:

A. Rozložené učenie: všetci vieme, ako by to pomohlo! Na začiatku školského roka sľubujeme, že tentokrát sa budeme učiť z hodiny na hodinu, ale zväčša to dopadne rovnako... Zabúdame, že pri učení platí nepriama úmera: čím kratší čas súkame informácie do hlavy, tým rýchlejšie nám z nej odídu...

B. Testovanie nanečisto: testy vo všeobecnosti učenie posilňujú! Obzvlášť tie, ktoré vyžadujú znalosť podrobností. Testovanie je veľmi nápomocné najmä v prípade, ak si otázky vytvárate sami. Začnite si zapisovať cvičné otázky pomedzi, vedľa, nad alebo pod zapísané/vytlačené poznámky. Po naučení sa k nim vrátite a pokúsite sa ich zodpovedať...

C. Myšlienkové mapy: po každom tematickom celku si vytvorte myšlienkovú mapu - na papier si do stredu zakreslite centrálny pojem a od neho odvíjajte súvislosti, vzťahy, poučky, vzorce... Takto si zosumarizujete, čo o danej téme viete a zistíte, ktoré súvislosti a vzťahy vám ešte nie sú jasné, alebo unikli vašej pozornosti.

Čo určite pomáha:

A. Samovysvetľovanie: ak natrafíte na extrémne ťažkú nezrozumiteľnú poučku, definíciu či teóriu, skúste klasické „teraz si to poviem vlastnými slovami“. Jedinou nevýhodou je, že čas učenia sa zdvojnásobuje a je tu riziko, že vaša definícia nebude presná.

B. Dôkladné kladenie otázok: je charakteristické otázkou PREČO? Prečo sa X rovná Y? Prečo sú rastliny zelené? Prečo sa v tomto slove píše tvrdé y? Prečo, prečo, prečo? Prinúti vás to premýšľať a pochopiť súvislosti, čo sa následne odrazí v kvalite naučeného.

C. Striedavé učenie: princíp tohto učenia spočíva v striedaní aktivít fyzických s aktivitami kognitívnymi. Vyzerá to asi nasledovne: maximálne 30 minút učenia a po ňom 5 minút prestávka. Po štyroch takýchto blokoch si dajte 30 minútovú pauzu, v ktorej pokojne vykonávajte aktivity, na ktoré ste už dávno nemali čas.

Bez prestávok sa ľahko môže stať, že sa učíte celé hodiny a na druhý deň nič neviete... Ak je čas štúdia príliš dlhý – 40 minút a viac bez prestávky, unavený mozog ťažko ukladá nové informácie.

Čo stojí za vyskúšanie:

A. Opakované prečítanie (často bez porozumenia): látka má obvykle nízku efektivitu.

Tá sa môže zvýšiť, ak si budete učivo opakovanie čítať viackrát po dlhšiu dobu. No prečítať si 20- stranové poznámky za desať minút v autobuse pred písomkou asi nepomôže... Radšej ten čas venujte modlitbe za to, aby sa stal zázrak... A nezabudnite: napr. matematika sa nečíta ale počíta...

B. Podčiarkovanie, zvýrazňovanie: určite to poznáte, pred učením si nachystáte fixky v šiestich rôznych (čo možno najvýraznejších neónových) farbách a hurá do toho. Po pár hodinách zvýrazňovania sa len ťažko orientujete v tom, ktorá farba je dôležitejšia ako druhá a vaše oči prežívajú farebný šok. Ak túto metódu využívate, tak s rozumom...

C. Mnemotechnické pomôcky: sú užitočné pre zapamätávanie špecifického učiva v krátkom časovom úseku. Napríklad pri učení sa slovíčok cudzieho jazyka, učenie sa mien a povolání, vedeckých pojmov, atď.

D. Zhrnutie: po prečítaní textu vytvoríte stručné poznámky, súhrn najdôležitejších poznatkov. Je to metóda využiteľná a vhodnejšia v prípade, ak budete v krátkej dobe vystavení ústnemu preskúšavaniu. Nie je ale vhodnou metódou na učenie, ak vás čaká písomný test s možnosťami a, b, c, d, e.

Na čo určite nezabudnite:

A. Nezabudnite sa odmeňovať po každom úspechu! Vytvoríš tak jasné spojenie medzi dnešnou nepríjemnou prácou a nádherným konečným cieľom.

B. Vytvorte si pozitívny postoj k učeniu – napríklad vypísaním aspoň 20 výhod, ktoré zo štúdia budeš mať (čítaj si ich, ak už tvoje nadšenie opadáva, ak sa ti nechce a nie si ďalej motivovaný sa učiť).

C. Dobre sa vyspíte! Je ideálne spať 6-8 hodín v ten deň, keď si sa učil. Niekedy skrátka nemá zmysel ďalšie opakovanie, asociovanie a premýšľanie, ale je výhodnejšie vyspať sa do ružova.

Veľa chuti do učenia!!! Zuzka Koišová

Odporúčame

Escape rooms

Únikové miestnosti (escape rooms) sú čoraz väčším trendom v zahraničí, takže bolo len otázkou času, kedy prídu aj k nám na Slovensko. Čo to však je escape room?

Ide o zážitkovú aktivitu, kde tím hráčov je uzamknutý v miestnosti a musia v časovom limite vyriešiť sériu logických hádaniek. Často sa vyskytujú zámky, na ktorých odomknutie je potrebné zadať číselnú kombináciu či hádanky, kde sa využívajú magnety, lasery, obrazy a iné. Nápovery môžu byť kdekoľvek a každý jeden predmet je potenciálnou indíciou.

Osobne som zažil dva escape roomy, prvý sa nachádzal v Bratislave s názvom Da Vinciho tajomstvá. Čakali nás tam mnohé hádanky, lasery, tajné chodby, astronómia, zaheslovaný počítač, ktorý náš kamarát cez command prompt aj vypol a taktiež prosenie gamemasterov o ďalšie indície, nech sa pohneme ďalej. Napriek všetkému nášmu úsiliu nás dobehol časový limit a so zvesenými hlavami sme sa pobrali späť na rýchlik.

Myslím si, že únikové miestnosti stoja za pokus. Na Slovensku ich je naozaj veľa a všetky tie zážitky a panika, bezradnosť, slzy či nadšenie vám nikdy nikto nezoberie.

Rozhovor s Mgr. Jánom Bosákom

Na našu školu v tomto školskom roku zavítalo niekoľko nových profesorov, patrí k nim aj Mgr. Ján Bosák. Tento polrok nás všetkých učil geografiu, na ktorej nás rád bavil svojimi príhodami. Preto, ako to už býva zvykom, vám na stránkach školského časopisu ponúkame rozhovor s týmto jedinečným človekom.

Povedzte nám trochu o sebe, kto ste, čo ste, odkadiaľ ste...

Pochádzam z Prašníka, kde som po narodení v Piešťanoch v roku 1954 prežil svoje detstvo a mladosť. Do určitej miery som bol do roku 1958 občanom Vrbového, pretože dovtedy bol Prašník súčasťou Vrbového. V Prašníku som absolvoval v miestnej malotriedke prvé roky školskej dochádzky. Bolo to také duálne vyučovanie. Popri učení čítania, písania, vlastivedy a základov ruštiny sme súdružke učiteľke porýľovali záhradu, zasadili a vykopali zemiaky. V triede boli žiaci troch ročníkov. Prváci mali hodinu písania, tretiaci vlastivedu, piatáci matematiku. Učivo vlastivedy sme sa učili hneď po výklade. Kto sa rýchlo naučil, toho súdružka učiteľka poslala na školský dvor a mal dlhšiu prestávku. Poobede sa žiaci znova stretali pri pasení kráv, kôz a husí. Napriek tomu, že sme mali veľa povinností, spomínam na toto obdobie ako na zlaté časy. Od šiesteho po deviaty ročník som navštevoval „hornú“ školu vo Vrbovom, čo je ZŠ na Školskej ulici. Strednú všeobecnovzdelávaciu školu (socialisticky pomenované 3-ročné gymnázium) som absolvoval v Piešťanoch.

Čo Vás viedlo k tomu, aby ste sa stali učiteľom?

Na strednej škole ma bavili predmety ako zemepis, dejepis. Školu som reprezentoval v atletike. Keď som sa rozhodoval o príprave na budúce povolanie, tak som akosi prirodzene skončil na Pedagogickej fakulte v Trnave, kde som si vybral predmety zemepis a telesná výchova. Mal som šťastie na dobrých pedagógov, ktorí ma nechali doštudovať bez dekanských termínov či opakovania ročníka. Ale ani červený diplom sa mi neušiel.

Ak by ste si mohli znovu vybrať povolanie, aké by bolo?

Jednoznačne lesník. Bol to aj môj nezrealizovaný detský sen. Bol ovplyvnený mojou najmilšou knihou Večne spievajú lesy. Milujem les vo všetkých ročných obdobiach, rád do lesa chodím, sprevádzam žiakov základných škôl, podieľam sa na jeho čistení. Les využívam ako miesto oddychu. Taký malý les som si vysadil a udržiavam pri mojom dome.

Vedeli by ste nám priblížiť dobu, v ktorej ste Vy študovali na strednej škole? Aký bol Váš vzťah k učeniu, Vaše záľuby?

Doba sa mení, študenti zostávajú. Študentský život sa prelína aj s obdobím dospievania a dozrievania, ktoré prináša odmietanie autority učiteľov a rodičov. Kritickosť sa vzťahuje aj na preberané učivo. Študenti vždy pri zvýšených nárokoch oponovali otázkou: „Načo nám to bude?“ Tak ako sa pýtate vy, pýtal som sa aj ja. Trápil som sa s matematikou, chémiou, fyzikou. Na tieto predmety som, tuším, v stredoškolskom veku nedozrel. Doba, v ktorej som študoval, smerovala k normalizácii, ale školstvo poskytovalo slušné vzdelanie. Ako študenti sme počas školského roka nebrigádovali. Rodičia dbali na to, aby sme študovali. Počúvali sme Beatles, Hamela, Olympic. Čítal som diela vynikajúcich amerických spisovateľov Normana Mailera a Saula Belowa. Na všetky typy škôl, učiteľov a spolužiakov rád spomínam.

Aké sú Vaše obľúbené voľnočasové aktivity?

Práca v záhrade, ktorá popri pohybe na čerstvom vzduchu, prináša bonus v estetickom prostredí okolia domu a dopestovanej zelenine. Ak mám čas, rád sa zdržujem v prírode a pozorujem zvieratá. Občas hrávam stolný tenis s deťmi z rómskej osady. Najhoršie je, ak máte veľa aktivít. Už nie sú voľnočasové, ale stávajú sa v očiach iných povinnými.

Počul som, že sa zaujímate o turistické chodníky. Vedeli by ste nám o tom povedať viac?

Podieľal som sa na budovaní náučného chodníka, ktorý spája významné lokality Čerenec, Tlstá hora, Malá Pec, Veľká Pec, Barónov hrob. Označený chodník poskytuje oddychovú turistiku s poznávaním regiónu. Budem sa usilovať o to, aby si turisti chodník obľúbili. K tomu by mala slúžiť aj SOČ-ka o tomto chodníku, na ktorej pracuje Jakub Klein z tretieho ročníka nášho gymnázia.

Cestovali ste niekedy do zahraničia? Ak áno, aké štáty ste navštívili?

Nebolo toho veľa. Chorvátsko, ako dovolenková destinácia, a okrem toho Slovinsko, Taliansko, Maďarsko, Nemecko, Rakúsko, Poľsko. V Česku som bol rok na vojenčine. Túžim sa ísť pozrieť do Fínska. S rozvojom železničnej dopravy uvažujem o Švajčiarsku a láka ma aj Podkarpatská Rus.

Vy a básne. Ako ste sa k tomu dostali?

Básničky som písal už od základnej školy. Na niektorých hodinách a prednáškach som zaháňal nudu, a tak som tvoril verše, ktorými som bavil spolužiakov. Boli to obyčajné situačné básničky, ktoré som neuverejňoval v žiadnych časopisoch a slúžili pre súkromné párty. Teraz skôr uvažujem o písaní krátkych poviedok. Z útržkov histórie chcem vytvárať príbehy, takže zbieram materiál z prašníckej histórie a snáď sa dostanem k písaniu. Možno na rozlúčku s naším gymnáziom a s vami aj niečo zarecitujem. Vraj mi to ide celkom slušne.

Ďakujem za rozhovor

Rozhovor s Mgr. Jánom Stankovičom

Porozprávajte nám trochu o sebe, ako len uznáte za vhodné.

Som Ján Stankovič, pochádzam z malebného mestečka na strednom Slovensku menom Handlová a momentálne žijem v pokojnej Trnave, kde sa snažím stabilizovať a usadiť.

Čo Vás priviedlo k tomu, aby ste sa stali učiteľom?

Celý život ma fascinovalo odovzdávanie si vzájomných informácií. Pre mňa sú vedomosti a znalosti kľúčovou esenciou človeka. Osobne nemám rád, keď niečo neviem a snažím sa svoje nedostatky čo najrýchlejšie dobrať. V tomto je škola úžasná inštitúcia, pretože podnecuje všestranný rozvoj osobnosti. Dúfam, že túto vášeň, resp. posadnutosť prenesiem aj na žiakov.

Čo chcete, aby si žiaci odniesli z Vašich hodín? Len informácie či niečo viac?

Informácií je nespočetné množstvo - snažím sa, aby žiaci získali prehľad a nejaký spôsob, ako sa v nich orientovať. Prácou učiteľa je ukázať dvere a možno ich pootvoriť, ale žiak musí do nich vstúpiť sám. Je nutné si uvedomiť, že učiteľ, to nie je robot. Medzi žiakom a učiteľom prebieha oveľa viac ako len výmena informácií, to je výmena energií a zážitkov. Je to vzájomná symbióza.

Vieme, že hráte na gitaru a vediete filmový krúžok, mohli by ste nám opísať tieto Vaše záľuby?

Gitara a hudba sú môj život, v podstate celú strednú školu som strávil s jedným slúchadlom v uchu. Hudba je relax, je to umenie, je to niečo, čo vzbudzuje zimomriavky, ale zároveň aj eufóriu. Podobne vnímam aj film - je to komplexná forma umenia, kde sa spája nespočetne veľa drobností, aby ste dosiahli výsledok - emocionálny dopad na diváka. Ak film vo vás nezanechá stopu, tak potom nestál za pozretie.

Počul som, že hráte aj počítačové hry. Aký máte k nim postoj? Myslíte si, že ovplyvňujú aj mládež k nejakému správaniu?

Veľmi nerád by som sa vyjadroval k hrám, pretože je na nich veľká stigma. Každý sociálny problém, resp. každý vydedenec alebo strelec na školách je PC hráč. Následne vzniká spojenie, že hry spôsobujú agresivitu - pričom skôr ide o sprievodný znak agresie, ako o jej dominantný faktor. Rád používam príklad - keď hrám PC o chirurgoch, neznamená, že som lekár a budem chcieť ísť hneď liečiť ľudí. PC hry ako Medal of Honor, Call of Duty úžasne zachytávajú dojmy

z 2. svetovej vojny, čo je niečo, na čo učiteľ alebo film nestačí. Podobne aj historická séria Total War - cez logiku a pamäť človek pracuje na sebe a svojich schopnostiach, čo sa môže prejavíť v riešení problémov v bežnom živote. V stručnosti - hry sú dobré, len je nutná správna miera.

Ktoré je vaše najobľúbenejšie historické obdobie? V ktorom období by ste si chceli skúsiť aspoň na mesiac žiť?

Popravde, vždy sa mi páčila antika a predstava učiteľa v Platónskej akadémii je skvelá, ale neexistuje obdobie, v ktorom by som chcel žiť, som vďačný, že žijem pre súčasnosť v najlepšej novej dobe - síce je tu kopec zlých vecí, ale priznajme si: očkovanie, zdravotná starostlivosť, doprava a prístup k informáciám je na nezaplatenie.

Ďakujem pekne za rozhovor

Drísty...

Myslím si, že väčšina z nás má rada vtipy. No väčšina vtipov je už známych, okukaných, preto potrebujeme nový vietor do plachiet. Kto nám však ponúkne novú dávku zábavy, o ktorej si môžeme byť istí, že je nová a nikto ju nepozná? Áno, presne tak. My, študenti a naši pedagógovia. Dovoľte mi teda, aby som začal túto tragikomickú rubriku práve rôznymi hláškami či príhodami od našich učiteľov.

***„Nie je toho nikdy dosť, ale odtiaľ potiaľ.“
(Mgr. Andrej Janoťák)***

„To je v pohode, každý má svoj fetiš.“ (Mgr. Hana Puváková)

„Nebúchaj tam, vypadnú ti zuby.“ (Mgr. Ján Bosák)

„Čo si zaľúbený? Dúfam, že nie do mňa, to by sme mali obaja nočné mory.“ (PaedDr. Jaroslava Kériová)

„Videli ste niekedy už spoteného vtáka?“ (Mgr. Alexandra Chromiaková)

„Keď odfláknete prezentáciu, vo mne to spúšťa taký excitovaný stav...“ (Mgr. Andrea Michálková)

„Ja síce plavky nemám, ale mne to nevadí. Čo si o mne myslíte, že som nejaký úchylák? (zaznelo ironické „Nie.“)“ (Mgr. Andrej Janoťák)

„Kto videl na obrázku starú dámu?“ Spolužiak: Ja tam vidím len starú dámu. „Máme tu gerontofila! Nehanbi sa za to!“ (Mgr. Michal Galbička)

„You can f and s*** somebody, it's the same.“ (autor neznámy)***

Samozrejme, nemôžeme nechať učiteľov zlízať všetku smotanu, preto tu sú aj študentské hlášky.

„Každý má rád svoje obľúbené veci.“ (Matej Raab)

Samuel Ševčík: "Som si pri sraní skoro roztrhol riť."

Adam Paulíny: "To by mohla byť aj zlatá žila."

Matej Prvý: "To čo je za ocenenie?"

Zaplatil si za prostytutku, ktorú ani nepoprositútkoval. (Dominika Gajarská)

„Ten graf vyzerá, akoby ho kreslil dyslektik.“ (Ján Mihalik)

To je z rubriky Drísty všetko. Ak chcete, aby aj vaše lapsusy a úsmevné chvíle boli zverejnené v tejto rubrike, môžete mi to povedať osobne. (Matej Raab)

